

B&W Adviesnota

Onderwerp	uitvoering landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties
Zaaknummer	Z24001192
B&W datum	22 oktober 2024
Naam steller	Medewerker team Ruimtelijke Ontwikkeling
Teammanager	Teammanager team Ruimtelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	Daan Janssen

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Daan Janssen op 13 mei 2024

Openbaarheid

Ja, per direct.

Bevoegd orgaan

college

N.v.t. Raad

Advies

1. Kennis te nemen van de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties
2. De financiële bijdrage van het rijk (via het gemeentefonds) in te zetten voor de te maken kosten bij de gemeente in verband met de uitvoering van de beëindigingsregeling.
3. De in enig jaar niet bestede middelen van het rijk beschikbaar houden voor de uitvoering van deze regeling en over te hevelen naar de volgende jaren.

Inleiding

De natuur in Nederland staat onder druk door o.a. de uitstoot van stikstof. Daarom heeft het kabinet in 2020 een bronmaatregelenpakket voor de aanpak van de stikstofreductie aangekondigd. Voor de veehouderij geldt hier het "trappetje van Remkes" bestaande uit innoveren, extensiveren, verplaatsen en stoppen. Als eerste heeft het rijk de beëindigingsregelingen voor veehouderijlocaties (LBV en LBV+) regeling open gesteld. Of veehouders mee kunnen doen aan deze regeling is afhankelijk van het aantal dieren dat ze houden, de toegepaste stalsystemen en de ligging van het bedrijf. De veehouder beslist zelf over deelname.

Dit hele traject kan grote consequenties hebben voor een gemeente met betrekking tot o.a. de capaciteit maar ook de gevolgen voor het landelijk gebied. Iedere deelnemende veehouderijlocatie moet namelijk zijn bestemming wijzigen, zodat er bedrijfsmatig geen landbouwhuisdieren meer gehouden kunnen worden, moet zijn stallen slopen (LBV+-regeling maar ook eis bij herbestemming) en de vergunningen intrekken. Grofweg bestaat het traject uit twee fasen: 1ste fase: Een ondernemer meldt zich aan en ontvangt vervolgens een positieve beschikking (deelname is mogelijk) of een negatieve beschikking van RVO (Rijksdienst voor ondernemend Nederland).

2de fase: Vervolgens besluit een ondernemer om deze beschikking wel (doet mee) of niet ondertekend retour te sturen naar RVO. Vervolgens begint het formele traject te lopen voor de herbestemming, het nieuwe gebruik van de locatie en de sloop van de stallen.

Zowel in de 1ste als in de 2de fase is actie van de gemeente vereist. Het rijk heeft aangegeven in een brief (zie bijlage 1) dat voor de inzet voor deze taken de gemeente een vergoeding ontvangt in de decentralisatie-uitkering van het gemeentefonds vanaf de meicirculaire 2024.

Beoogd resultaat

De kosten die bij de gemeente gemaakt (gaan) worden voor de uitvoering van beide beëindigingsregeling veehouderijlocaties betalen uit de daarvoor beschikbaar gestelde bijdrage door het rijk in het gemeentefonds. Deze middelen meerjarig daarvoor te bestemmen.

Argumenten

1.1 De interesse voor deze beëindigingsregelingen is in de gemeente Venray groot

De interesse bij veehouders in de gemeente Venray is groot. Dit betekent ook dat de er veel capaciteit nodig is om de aanpak zorgvuldig uit te voeren. Deze aanpak is gebaseerd op eerder ervaringen met de saneringsregeling varkenshouderij uit 2019. In de periode 2019 – 2024 zijn in onze gemeente 19 varkensbedrijven via deze regeling beëindigd en gesaneerd. De verwachting is dat met deze beëindigingsregeling circa 80 veehouders zich inschrijven en uiteindelijk circa 50 veehouderijlocaties mee doen. De impact van deze regeling is groot op de gemeentelijke capaciteit en op het landelijk gebied. Om onze collega's goed in te kunnen zetten zullen zij hun reguliere taken deels laten vervangen door inhuur.

1.2 De raadswerkgroep wordt frequent bijgepraat

De Venrayse aanpak is de afgelopen periode twee keer besproken in de raadswerkgroep Landelijk Gebied. Deze raadswerkgroep wordt ook steeds geüpdatet over de ontwikkelingen. De Venrayse aanpak staat zowel bij de provincie als bij het Rijk goed bekend. In het voortraject wordt uitvoerig gesproken met de ondernemers over de gewenste herbestemmingen en de mogelijkheden gezien de ligging. Diverse disciplines binnen het gemeentehuis worden hier met elkaar verbonden, zodat er een integrale afweging plaats kan vinden. Vervolgens vindt het formele traject van herbestemmen, intrekken vergunningen, verlenen nieuwe vergunningen/meldingen, sloopcontroles, etc. plaats. Dit betekent ook dat het zorgvuldig doorlopen van alle stappen tijd vergt, waardoor de verwachting is dat circa 2030 alles is afgerond.

2.1 De financiële bijdrage is bedoeld voor de uitvoering van de beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV en LBV+)

In de vorige opkoopregeling (saneringsregeling varkenshouderij) is de vergoeding voor gemeenten achteraf geregeld in een SPUK-bijdrage. Gemeenten hadden aangegeven dit nadelig te vinden omdat gemeenten de kosten voor de uitvoering moesten voorfinancieren en dat de SISA-verantwoordelijkheid extra werk veroorzaakt. Het rijk heeft daarom besloten om voor deze nieuwe regeling de bijdrage in het gemeentefonds te plaatsen. In de brief van december 2023 heeft het rijk deze methodiek bekend gemaakt (zie bijlage 1).

3.1 De rijksbijdrage voor deze regeling is eerder ontvangen dan de uitvoering gereed is

Op dit moment is de openstelling van de LBV-regeling al afgelopen maar de openstelling van de LBV+ regeling is onlangs wegens de grote belangstelling verlengd van april naar december 2024. Daardoor is voor het maken van de definitieve keuze door de veehouders ook de innovatie en verplaatsingsregeling bekend. De verwachting is dat de gehele uitvoering van deze beide regelingen pas rond 2030 gereed is. Dit betekent ook dat de kosten bij de gemeente voor de

uitvoering van de gevolgen voor deelname aan deze regeling over een lange periode doorlopen. Door deze middelen beschikbaar te houden voor de uitvoering van dit traject kunnen we ook alle taken uitvoeren.

Kanttekeningen of risico's

1.1 Het rijk kan termijnen verlengen

Het is onduidelijk of termijnen nog verlengd worden. De enorme druk op gemeenten kan leiden dat termijnen gesteld door de landelijke overheid nog verschoven gaan worden, waardoor het invloed kan hebben op de totale doorlooptijd.

1.2. Er komen nog meer regelingen aan

Het trappetje van Remkes bestaat uit meerdere onderdelen zoals innoveren, extensiveren en verplaatsen. Ook voor deze onderdelen zal het rijk ondersteuning openstellen. Ook deze ondersteuning heeft impact op de werkdruk van gemeenten.

2.1 Uitvoering borgen in het kader van het ravijnjaar

Doordat er druk op de inkomsten van de gemeenten komt (ravijnjaar), zal de druk op beschikbare middelen komen. De uitvoering van de beëindigingsregeling duurt lang. Het beschikbaar stellen en houden van deze middelen, borgt dat deze regeling ook uitgevoerd kan worden.

3.1 Deskundige personeel is lastig verkrijgbaar

Veel gemeenten staan voor dezelfde opgaven en vissen in dezelfde vijver voor inhuur van capaciteit. Dit heeft invloed op de beschikbaarheid en de prijs van deskundige inhuur. Het niet beschikbaar zijn van deskundigheid heeft een negatieve invloed op de doorloopsnelheid van de gemeentelijke taken.

Communicatie

nvt

Financiële gevolgen

De bijdrage in de decentralisatie-uitkering zal naar verwachting plaatsvinden in de periode 2024 – 2025. De kosten voor de uitvoering lopen veel langer door. De verwachting is dat de complete uitvoering van de regeling ongeveer in 2030 gereed is.

In de onderstaande berekening is uitgegaan van circa 80 veehouderijlocaties die nu geïnteresseerd zijn en een positieve beschikking ontvangen en van circa 50 veehouderijlocaties die uiteindelijk daadwerkelijk zullen tekenen. LET OP, dit zijn aannames

Geschatte bijdrage in decentralisatie-uitkering (incl. BTW compensatiefonds)		Geschatte kosten voor uitvoering	
Uitkering voor iedere veehouderijlocatie waarvoor een subsidiebeschikking is afgegeven (€7.000,=)	€ 560.000,=	Schatting kosten van personele capaciteit voor vrijmaken van eigen capaciteit + inhuur extra capaciteit (bedrijfscontactfunctionaris, vergunningverlening, toezicht, handhaving, ruimtelijke ontwikkelingen,	€ 1.560.000,=

		gebiedsgerichte aanpak, etc. (zie bijlage 2 voor onderbouwing geschatte kosten))	
Uitkering voor iedere veehouderijlocatie waarover een veehouder een getekende modelovereenkomst retour is ontvangen door RVO (€20.000,=)	€ 1.000.000,=		

Vervolgtraject besluitvorming

Evaluatie

Via P&C cyclus

Bijlagen

1. Kamerbrief over beschikbaar stellen bijdrage in gemeente fonds: [kamerbrief](#)
2. schatting kosten voor inhuur en interne aanpak

Naslagwerk

website link over de landelijke aanpak stikstof: [landelijke aanpak stikstof](#)

landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties: [LBV](#)

landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting: [LBV+](#)

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Aan het college van burgemeester en wethouders

Directoraat-generaal Agro

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Ons kenmerk

DGA / 41047706

Datum 11 december 2023

Betreft Decentralisatieuitkeringen uitvoeringskosten Landelijke
beëindigingsregeling veehouderijlocaties voor stikstofreductie (Lbv) en
Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting
(Lbv-plus)

Geacht college van burgemeester en wethouders,

In 2020 kondigde het kabinet een bronmaatregelenpakket aan voor de aanpak van stikstof. Een maatregel betrof de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties voor stikstofreductie (Lbv), waarmee veehouders hun locaties tegen een financiële vergoeding (in de vorm van een subsidie) vrijwillig kunnen beëindigen.¹ In reactie op het rapport *Wat wel kan* van de heer Remkes kondigde het kabinet in 2022 de aanpak piekbelasting aan. Deze aanpak omvat maatregelen waarmee ondernemers met de hoogste stikstofdepositie op overbelaste Natura 2000-gebieden deze depositie vrijwillig kunnen verlagen, zoals de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus).²

Deze subsidieregelingen voor veehouders zijn opengesteld op 3 juli 2023. De aanvraagtermijn voor de Lbv loopt tot en met 1 december 2023. Aanvragen voor de Lbv-plus kunnen ingediend worden tot en met vrijdag 5 april 2024.

Afhankelijk van het aantal veehouders in uw gemeente dat een aanvraag heeft ingediend voor de Lbv of de Lbv-plus, is het heel goed mogelijk dat u al kosten maakt die voortvloeien uit deze subsidieregelingen of dat u hier spoedig mee te maken krijgt. Als bijdrage in deze kosten ben ik voornemens om, na afronding van budgettaire besluitvorming, aan gemeenten die het aangaat de volgende decentralisatieuitkeringen te verstrekken:

1. één decentralisatieuitkering van € 7.000 per veehouderijlocatie in uw gemeente waarvoor een subsidieverleningsbeschikking op grond van de Lbv of Lbv-plus is afgegeven door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Het is dan aannemelijk dat de betrokken veehouder zich zal wenden tot het bevoegd gezag om inzicht te krijgen in de

¹ Staatscourant 2023, 14992 | Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties voor (5 juni 2023).

² Staatscourant 2023, 15029 | Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (5 juni 2023).

bestemmingsmogelijkheden van zijn of haar locatie(s). U vormt naar alle waarschijnlijkheid een eerste beeld van de mogelijkheden en wilt dit in dat geval afstemmen met collega's van medeoverheden.

2. één decentralisatieuitkering van € 20.000 per veehouderijlocatie in uw gemeente waarover een door de veehouder getekende modelovereenkomst retour is ontvangen door RVO. Met de ondertekening van deze overeenkomst, een handeling die de veehouder als een definitieve keuze ervaart, committeert hij of zij zich aan de definitieve en onherroepelijke beëindiging van zijn of haar veehouderijlocatie(s). Te denken valt aan het intrekken of het wijzigen van de omgevingsvergunning, het in procedure brengen van omgevingsplanwijzigingen, werkzaamheden rondom de sloopverplichting en de uitwisseling van informatie met RVO.

LNV maakt afspraken met RVO over de aanlevering van gegevens over subsidiedeelnemers, oftewel de subsidieverleningsbeschikkingen en overeenkomsten, in lijn met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Afhankelijk van het moment waarop gegevens over de aan de subsidieregelingen deelnemende veehouderijlocatie(s) bekend zijn bij RVO en budgettaire besluitvorming is afgerond, zullen (delen van de) op u van toepassing zijnde decentralisatieuitkeringen bij verschillende circulaire van het Gemeentefonds aan u uitgekeerd worden. Het eerste moment waarop dit aan de orde kan zijn is rondom de meicirculaire in 2024.

Ik hoop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof

	geschatte benodigde uren				totaal aantal uur	kosten/uur	kosten inhuur	kosten eigen personeel	kosten vergoeding eigen inzet	ingeschreven getekend	geschat aantal	gemeentefonds bijdrage/BTW compensat	totaal
	2023	2024	2025	2026 en verder									
TOTAAL getekend en orienterend													
projectteam	2400	500	1100	800	0	2400 €	120,00 €	288.000,00 €	80,00 €	192.000,00	80	€ 7.000,00	€ 560.000,00
ondersteuning	1200	375	524	250	51	1200 €	80,00 €	96.000,00 €	60,00 €	72.000,00	50	€ 20.000,00	€ 1.000.000,00
bedrijfscontactfunctionaris	2400	600	1023	609	168	2400 €	120,00 €	288.000,00 €	80,00 €	192.000,00			€ 1.560.000,00
ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsplan	4900	0	1475	1025	2400	4900 €	120,00 €	588.000,00 €	90,00 €	441.000,00			
vergunningverlening, toezicht en handhaving	4325	200	525	645	2955	4325 €	120,00 €	519.000,00 €	80,00 €	346.000,00			
15225	1675	4647	3329	5574	15225			€ 1.779.000,00		€ 1.243.000,00			

.refonds

